

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 9 iulie 2019****privind Programul național de reformă al Letoniei pentru 2019 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de stabilitate al Letoniei pentru 2019**

(2019/C 301/14)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La data de 21 noiembrie 2018, Comisia a adoptat Analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european de coordonare a politicilor economice pentru anul 2019. Comisia a ținut cont în mod corespunzător de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile Analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 21 martie 2019. De asemenea, la 21 noiembrie 2018, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Letonia printre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 21 martie 2019. La 9 aprilie 2019, Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽³⁾ („Recomandarea pentru zona euro”), care stabilește cinci recomandări pentru zona euro („recomandările pentru zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Letonia ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a Recomandării din 2019 pentru zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările 1-4 de mai jos. În special, orientarea politicii economice legate de investiții către domeniile specificate și întreprinderea unor măsuri de îmbunătățire a competențelor vor contribui la punerea în practică a primei recomandări pentru zona euro referitoare la îmbunătățirea productivității pentru reechilibrarea zonei euro, iar măsurile fiscale vor contribui la punerea în practică a celei de a treia recomandări pentru zona euro referitoare la funcționarea pieței forței de muncă.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽³⁾ JO C 136, 12.4.2019, p. 1.

- (3) Raportul de țară pentru Letonia din 2019 a fost publicat la 27 februarie 2019. Acesta a evaluat progresele realizate de Letonia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice țării adoptate de Consiliu la 13 iulie 2018 ⁽⁴⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice țării adoptate în anii anteriori, precum și progresele realizate de Letonia în direcția îndeplinirii obiectivelor naționale din cadrul Strategiei Europa 2020.
- (4) La 15 aprilie 2019, Letonia și-a prezentat Programul național de reformă pentru anul 2019, iar la 17 aprilie 2019, Programul de stabilitate pentru anul 2019. Pentru a se ține seama de corelațiile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost luate în considerare în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁵⁾, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea dacă acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care se va prevala de dispoziția menționată anterior în orientările sale privind aplicarea măsurilor prin care se stabilește o corelație între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernanta economică.
- (6) În prezent, Letonia face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. În Programul său de stabilitate pentru anul 2019, guvernul preconizează o îmbunătățire a soldului total de la un deficit de 1,0 % din produsul intern brut (PIB) în 2018 la un deficit de 0,5 % din PIB în 2019, de 0,4 % din PIB în 2020 și de 0,2 % din PIB în 2021. Pe baza soldului structural recalculat ⁽⁶⁾, se prevede că obiectivul bugetar pe termen mediu, și anume un deficit structural de 1 % din PIB, va fi atins în 2019, ținând seama de marja permisă legată de punerea în aplicare a reformelor structurale, pentru care este autorizată o abatere temporară. Conform Programului de stabilitate pentru 2019, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 33,1 % din PIB până în 2022. Previziunile privind creșterea PIB-ului din Programul de stabilitate pentru 2019 par a fi plauzibile. Riscurile la adresa poziției bugetare sunt echilibrate.
- (7) La 13 iulie 2018, Consiliul a recomandat Letoniei să își atingă obiectivul bugetar pe termen mediu în 2019, ținând cont de marjele permise legate de punerea în aplicare a reformelor structurale, pentru care este autorizată o abatere temporară. Acest obiectiv este în concordanță cu o rată maximă de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete ⁽⁷⁾ de 4,8 % în 2019, care corespunde unei ameliorări a soldului structural de 0,2 % din PIB. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2019, se preconizează că Letonia se va apropia de obiectivul său bugetar pe termen mediu, ținând cont de marja permisă legată de punerea în aplicare a reformelor structurale, pentru care este autorizată o abatere temporară. Prin urmare, evaluarea actuală indică riscul unei ușoare abateri în 2019. În același timp, rata de creștere nominală estimată a cheltuielilor publice primare nete ar indica în prezent riscul unei abateri semnificative în 2019 de la cerința în cauză. Dacă, în cadrul evaluărilor viitoare, se va previziona că soldul structural nu se va mai apropia de obiectivul bugetar pe termen mediu, ținând cont de marja permisă legată de punerea în aplicare a reformelor structurale, pentru care este autorizată o abatere temporară, o evaluare globală ar trebui să ia în considerare o posibilă abatere de la această cerință.
- (8) În 2020, având în vedere o deviație estimată a PIB-ului de 1,3 % în cazul Letoniei, rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu ar trebui să depășească 3,5 %, fiind conformă cu ajustarea structurală de 0,5 % din PIB rezultată din matricea de cerințe pentru ajustarea stabilită de comun acord în temeiul Pactului de stabilitate și de creștere. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2019, în ipoteza menținerii politicilor actuale, se așteaptă ca Letonia să se apropie de obiectivul său bugetar pe termen mediu. Prin urmare, evaluarea actuală indică riscul unei ușoare abateri în 2020. În același timp, rata de creștere nominală estimată a cheltuielilor publice primare nete ar indica în prezent riscul unei abateri semnificative în 2020 de la cerința în cauză. Dacă, în cadrul evaluărilor viitoare, se va previziona că soldul structural nu se va mai apropia de obiectivul bugetar pe termen mediu, o evaluare globală ar trebui să ia în considerare o posibilă abatere de la această cerință. În ansamblu, Consiliul este de părere că Letonia trebuie să fie pregătită să adopte măsuri suplimentare începând cu anul 2019 pentru a respecta dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere.

⁽⁴⁾ JO C 320, 10.9.2018, p. 60.

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁽⁶⁾ Soldul ajustat ciclic, excluzând măsurile cu caracter excepțional și pe cele temporare, recalculat de Comisie prin metoda stabilită de comun acord.

⁽⁷⁾ Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din venituri provenite din fonduri ale Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu prestațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

- (9) Veniturile fiscale ca procent din produsul intern brut al Letoniei sunt scăzute în comparație cu media Uniunii și limitează într-o anumită măsură furnizarea de servicii publice, în special de asistență medicală, precum și incluziunea socială. Taxele și impozitele percepute pe capital și pe bunurile imobiliare sunt relativ scăzute, iar înghețarea valorilor utilizate pentru calcularea impozitelor pe terenuri și pe bunurile imobiliare va reduce în continuare veniturile provenite din aceste impozite. În același timp, sarcina fiscală asupra veniturilor salariale, chiar dacă a fost redusă, rămâne ridicată pentru persoanele cu venituri salariale mici, în raport cu media Uniunii. Se pare că, potrivit unor estimări, ponderea economiei subterane a scăzut în ultimii ani. Cu toate acestea, ponderea activităților economice parțial nedeclarate este mai mare în Letonia decât în alte state baltice. În special, nedeclararea salariilor („salariile în plic”), în special în sectorul construcțiilor, reprezintă o mare parte din economia subterană.
- (10) În urma închiderii celei de a treia bănci ca mărime, din cauza acuzațiilor de spălare de bani, Letonia a înăsprit reglementările în ceea ce privește clienții nerezidenți. În consecință, depozitele clienților nerezidenți, care constituie principala sursă a riscului de spălare de bani în Letonia, au scăzut în mod semnificativ din mai 2018, dar continuă să existe provocări în ceea ce privește combaterea spălării banilor. În plus, Letonia a prezentat un plan de acțiune detaliat pentru îmbunătățirea strategiei sale de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului. Printre principalele priorități enumerate în planul de acțiune se numără consolidarea supravegherii bazate pe riscuri, asigurarea resurselor umane necesare pentru autoritățile de supraveghere și asigurarea unui schimb eficient de informații și a colaborării dintre autoritățile de anchetă și sectorul privat. Ar trebui să se acorde atenție punerii în aplicare eficiente a acestor măsuri, odată adoptate. În fine, este necesară, de asemenea, consolidarea capacității autorităților de asigurare a respectării legii și a celor judiciare.
- (11) Letonia se confruntă cu provocări în ceea ce privește punerea în aplicare a mai multor principii de protecție socială și de incluziune ale Pilonului european al drepturilor sociale. Inegalitatea veniturilor este semnificativă în Letonia, întrucât redistribuirea veniturilor prin sistemul de impozite și de prestații sociale este scăzută. Gradul de adecvare a prestațiilor sociale rămâne scăzut, iar impactul transferurilor sociale asupra reducerii sărăciei și a inegalităților este limitat. Riscul de sărăcie în rândul persoanelor în vârstă și al persoanelor cu handicap este relativ ridicat și se află în creștere din cauza prestațiilor care nu țin pasul cu creșterea salariilor. Rata riscului de sărăcie sau de excluziune socială pentru persoanele în vârstă a fost de 49,0 % în 2018 (media Uniunii: 18,2 % în 2017) și pentru persoanele cu handicap – 40,7 % în 2017 (media Uniunii: 29,3 % în 2017). Prestațiile de securitate socială de stat pentru persoanele cu handicap și pensiile minime pentru limită de vârstă nu au fost revizuite din 2006. Reforma valorii venitului minim, anunțată în 2014, nu a fost pusă în aplicare, fapt care afectează gospodăriile cele mai sărace. Accesul la îngrijirea pe termen lung rămâne, de asemenea, problematic. Prin urmare, sunt necesare investiții pentru a combate excluziunea socială, inclusiv ajutoare alimentare și materiale pentru persoanele cele mai defavorizate. În plus, sunt necesare investiții, inclusiv în infrastructură, pentru a îmbunătăți accesul la serviciile de îngrijire a copiilor, la cele de îngrijire pe termen lung, la cele de ocupare a forței de muncă și la alte servicii sociale, precum și pentru a permite integrarea serviciilor de sănătate și a celor sociale, inclusiv tranziția de la asistența instituționalizată la cea acordată la nivelul comunității. Proporția persoanelor care se confruntă cu privarea severă de locuință este printre cele mai ridicate din Europa (15,2 % față de 4,0 % în medie în 2017 în Uniune), iar numărul locuințelor sociale este mic. Sunt necesare investiții pentru a se îmbunătăți furnizarea de locuințe la prețuri accesibile.
- (12) În timp ce ratele globale de ocupare a forței de muncă sunt ridicate și se află în creștere, numărul angajaților este afectat în mod negativ de evoluțiile demografice nefavorabile și de emigrare. În plus, rata de ocupare variază de la o regiune la alta și de la un nivel de calificare la altul. Persoanele în vârstă cu competențe depășite se confruntă cu mai multe dificultăți. Nivelul scăzut de competențe digitale în rândul forței de muncă limitează utilizarea tehnologiilor digitale de către întreprinderi și potențialul de inovare. Participarea adulților la procesul de învățare și implicarea șomerilor în măsuri active de ocupare a forței de muncă este mai scăzută decât media Uniunii.
- (13) Sistemul de învățământ se confruntă cu probleme legate de consolidarea resurselor, în contextul eforturilor de îmbunătățire a calității și a eficienței. Sistemul de învățământ din Letonia înregistrează rezultate bune în ceea ce privește reușita școlară, însă accesul la o educație de calitate depinde în continuare de locul de reședință și de tipul de școală. Reforma programei în educația și formarea profesională care vizează alinierea acesteia la noile cerințe în materie de competențe a progresat, iar situația învățământului profesional s-a îmbunătățit în mod semnificativ. Cu toate acestea, atractivitatea acestei forme de educație rămâne scăzută, ratele de înscriere și rata de ocupare a proaspeților absolvenți situându-se sub media Uniunii.

- (14) Asigurarea ofertei de competențe este unul dintre principalele domenii în care sunt necesare investiții importante. Realizarea de investiții, inclusiv în infrastructură, este necesară pentru a se îmbunătăți calitatea, eficacitatea și relevanța educației și a formării pe piața forței de muncă și pentru a se promova învățarea pe tot parcursul vieții, în special modalitățile flexibile de perfecționare și recalificare profesională. De asemenea, sunt necesare investiții pentru a se îmbunătăți accesul la locurile de muncă, inclusiv pentru a se îmbunătăți informarea cu privire la politicile active în domeniul pieței forței de muncă și acoperirea acestora și pentru a se spori capacitatea de inserție profesională a forței de muncă, precum și mobilitatea sectorială și regională a lucrătorilor. Într-un context mai larg, consolidarea capacității partenerilor sociali este importantă pentru promovarea unor condiții de muncă echitabile și pentru punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.
- (15) Cheltuielile publice scăzute cu serviciile de sănătate și adoptarea unor stiluri de viață nesănătoase reprezintă principalele motive care explică starea de sănătate precară a populației. Fondurile alocate sănătății, care au fost majorate recent, remediază unele dintre problemele legate de restricționarea accesului la serviciile de sănătate prin impunerea unor plafoane anuale pentru servicii și de perioadele lungi de așteptare. Cu toate acestea, finanțarea publică alocată sănătății rămâne cu mult sub media Uniunii. Accesul în timp util și în condiții de egalitate la serviciile de asistență medicală este limitat. Acest lucru conduce la un număr ridicat de cazuri de pacienți, proveniți în special din categoriile vulnerabile ale populației, care au semnalat faptul că nu le-au fost satisfăcute nevoile în materie de asistență medicală din cauza plăților directe ridicate și a inegalității de șanse. Reformele destinate sporirii eficienței și a calității sistemului de sănătate progresează, dar se află într-o fază incipientă și ar trebui accelerate; acestea includ măsuri preventive eficiente, raționalizarea sectorului spitalicesc, consolidarea asistenței medicale primare și orientarea către gestionarea calității. În plus, Letonia se confruntă cu un deficit de forță de muncă în domeniul sănătății, în special în cazul asistentelor medicale, ceea ce împiedică furnizarea de servicii publice de sănătate și prezintă riscuri pentru succesul reformelor în domeniul sănătății. Dacă intră în vigoare repartizarea serviciilor de sănătate în două categorii („complete” și „minime”), există riscul să se limiteze și mai mult accesul echitabil la asistență medicală și să se producă un impact negativ asupra stării de sănătate a populației. Sunt necesare investiții în domeniul sănătății, inclusiv în infrastructură, pentru a se asigura servicii de sănătate mai accesibile, mai abordabile financiar și mai calitative, în vederea îmbunătățirii stării de sănătate a populației, și pentru a se asigura o viață profesională mai sănătoasă și mai lungă.
- (16) Letonia investește puțin în cercetare și dezvoltare, iar deficitul de investiții în inovare este important. În 2017, procentul cheltuit de Letonia pentru cercetare și dezvoltare a fost printre cele mai scăzute din Uniune, situându-se la un nivel relativ stabil de-a lungul ultimului deceniu. În plus, finanțarea pentru cercetare provine aproape în totalitate din fondurile Uniunii. În consecință, Letonia este o țară cu o capacitate de inovare moderată, cu unele puncte forte, cum ar fi infrastructura sa de informație, comunicații și tehnologie, dar performanța sa trenează atunci când este vorba de capitalul uman, de cooperarea dintre sectorul public și cel privat și de investițiile în proprietatea intelectuală.
- (17) Continuă să existe, de asemenea, un deficit semnificativ în ceea ce privește investițiile necesare pentru a se atenua disparitățile regionale. Persistă diferențe economice semnificative între Riga și celelalte regiuni ale Letoniei. În timp ce performanța Letoniei în ansamblu este convergentă cu cea a Uniunii, decalajul dintre performanțele economice ale regiunii capitalei și cele ale celorlalte regiuni nu s-a micșorat după aderarea Letoniei la Uniune. Competitivitatea și calitatea serviciilor publice diferă considerabil între diferitele regiuni din Letonia, influențând atractivitatea teritorială a acestora. Prin urmare, nevoile în materie de investiții ar trebui să fie orientate spre diferențele regionale semnificative în materie de mobilitate și infrastructură digitală, în special tronsoanele de buclă locală („ultimul kilometru”). Decalajele în materie de conectivitate în cadrul rețelei transeuropene de transport și în regiunile periferice și de frontieră sunt încă extrem de pronunțate, având un impact negativ asupra activităților economice și a exporturilor Letoniei. Există, de asemenea, lacune în materie de investiții pentru finalizarea proiectului Rail Baltica și a principalelor proiecte de infrastructură din domeniul energiei electrice care fac parte din planul de interconectare a pieței energiei din zona baltică. În plus, trebuie realizate, de asemenea, investiții în materie de utilizare eficientă a resurselor pentru a se accelera tranziția energetică a Letoniei. Sunt necesare mai multe eforturi pentru a se îmbunătăți eficiența energetică globală, în special în sectorul rezidențial și în cel al transporturilor.
- (18) Recenta adoptare a legii privind avertizorii de integritate marchează un pas înainte, iar activitatea organismului anticorupție al țării a cunoscut, de asemenea, un nou elan în ultima perioadă datorită scoaterii la lumină a mai multor cazuri de corupție la nivel înalt. Cu toate acestea, procesul de luare a deciziilor la nivelul guvernului este încă perceput ca fiind influențat de favoritisme, iar procesul de achiziții publice, ca făcând obiectul tentativelor de corupție din cauza lipsei de transparență, în special în municipalități, în întreprinderile de stat și în cele municipale. Modificările aduse Legii concurenței, care vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2020, vor limita capacitatea întreprinderilor de stat și a celor municipale de a influența negativ concurența prin activitățile lor. Modificările legislative privind regimul conflictului de interese pot genera abuzuri. Codul de etică adoptat recent nu include în sfera sa de aplicare persoanele numite politic.

- (19) Serviciile publice nu au fost adaptate pentru a face față la scăderea și la îmbătrânirea populației. Populația aflată în declin și urbanizarea contribuie la exploatarea insuficientă a infrastructurii și a serviciilor publice în zonele rurale. Administrația publică, educația, serviciile de sănătate necesită strategii pentru a se menține accesul la servicii de calitate în zonele slab populate și în zonele în care populația este în scădere, asigurându-se, totodată, o mai mare eficiență. O reformă administrativă generală la nivel teritorial, care urmează să fie pusă în aplicare până în decembrie 2021, a fost anunțată recent. Punerea în aplicare în timp util a acestei reforme ar putea contribui la creșterea responsabilității și a eficienței sectorului public, cu atât mai mult prin prisma programului operațional pentru fondurile Uniunii, care urmează să fie aprobat până în anul 2020.
- (20) Programarea fondurilor Uniunii pentru perioada 2021-2027 ar putea contribui la eliminarea unora dintre lacunele identificate în recomandări, în special în domeniile vizate de anexa D la raportul de țară pentru 2019. Acest lucru ar permite Letoniei să utilizeze în mod optim fondurile respective pentru sectoarele identificate, ținând seama de disparitățile regionale. Consolidarea capacității administrative a țării de gestionare a acestor fonduri reprezintă un factor important pentru succesul acestei investiții.
- (21) În contextul semestrului european 2019, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Letoniei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2019. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2019 și Programul național de reformă pentru 2019, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Letoniei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică fiscal-bugetară și socioeconomică sustenabilă în Letonia, ci și de conformitatea lor cu normele și orientările Uniunii.
- (22) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2019 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său ⁽⁸⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în 2019 și în 2020, Letonia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu va depăși 3,5 % în 2020, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,5 % din PIB; să reducă nivelul taxelor și impozitelor pentru persoanele cu venituri mici prin impozitarea altor surse de venituri, în special capitalul și bunurile imobiliare, precum și prin îmbunătățirea respectării obligațiilor fiscale; să asigure o supraveghere eficace și respectarea cadrului de combatere a spălării banilor.
2. Să combată excluziunea socială, în special prin îmbunătățirea caracterului adecvat al venitului minim garantat, a pensiilor minime pentru limită de vârstă și a sprijinului pentru venit acordat persoanelor cu handicap; să sporească eficiența și calitatea educației și a formării, în special în ceea ce privește lucrătorii slab calificați și persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, inclusiv prin consolidarea participării la educația și formarea profesională, precum și la programe de învățare destinate adulților; să îmbunătățească accesibilitatea, calitatea și raportul cost-eficacitate ale sistemului de sănătate.
3. Să orienteze politica economică legată de investiții către inovare, furnizarea de locuințe la prețuri accesibile, transport, în special dezvoltarea de sisteme de transport durabil, eficiența resurselor și eficiența energetică, interconexiunile energetice și infrastructura digitală, ținând seama de disparitățile regionale.
4. Să consolideze responsabilitatea și eficiența sectorului public, în special în ceea ce privește autoritățile locale și întreprinderile de stat și cele municipale, precum și regimul conflictului de interese.

Adoptată la Bruxelles, 9 iulie 2019.

Pentru Consiliu
Președintele
M. LINTILÄ

⁽⁸⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.